

KELIAS Į SVEIKATĄ

NESIRGTI IR SVEIKTI PAJĖGUMO UGDYMAS

KELIAS Į SVEIKATĄ, 6515 So. California Ave., Chicago, IL 60629

JONAS ADOMAVICIUS, M.D.

VYRIAUSIAS GYDYTOJAS

REMA ALVUDO

PASTANGAS (36)

Nors daugiau negu dešimtmečiui atsilikęs nuo ALVUDO skelbiamos mitybos atgimimo, šio krašto Surgeon General įkandina eina su ALVUDU, ragindamas amerikiečius pradėti revoliuciją tvarkytis mityboje.

Šiandieninė dar karšta mitybiška tiesa

Amerikos Jungtinių Valstybių Vyriausias gydytojas (Surgeon General dr. C. Everett Koop) savo 1988 m. liepos 27 d. išleistame ir po visą šį kraštą paskleistame pranešime visiems amerikiečiams jų mitybos pagerinimo reikalą pataria prisilaikyti tokių normų, kokias mūsiškiams ALVUDAS jau nuo 1973 m. šioje vietoje perša kaip apsaugą nuo sklerozės ir jos pasekmių (širdies atakos ir paralyžiaus — stroko).

Į geri yra daug pasauktų, bet dėl to, kad žmogus neįsileidžia jo į savo širdį, visada būna mažesnis skaičius išrinktųjų. Dabartinis blogis amerikiečių nuotakose siaučiantis mityboje sunkiai užleidžia vietą tokiame geriui jų širdyse.

Kaip ALVUDO mūsiškiams skelbiamas atsinaujinantis mityboje sunkiai buvo ir yra pasisavinamas, ir dar geroką laiką tarp bus, tad nusiduos ir su Vyriausio gydytojo skatinimu, kad amerikiečiai nepersivalgytų: jo raginimas krenta į kurčias ausis, aklas akis ir į nusiteikimais neparuoštą asmenybę dirvą. Aišku, tokiais atvejais gydytojo darbo vaisiai būna kartūs ir menki.

Mat, visų pirma reikia gerai išpurentos dirvos, kad sveikatos grūdai galėtų tapti ir gausiai atnešti gerų vaisių. ALVUDUI reikia pasitenkinti bent vienos kitos mediciniškoje laukoose paklydusios avelės išgelbėjimu nuo širdies atakos.

Tas pat yra ir su Vyriausio gydytojo darbais: jis užganėdintas dalinai pasisekusio jo pirtako 1964 m. paskelbtu patarimu nerūkyti. Dabar jis skelbia revoliuciją amerikiečių mityboje ir šio krašto maisto gamyboje: skatina liautis persivalgius riebalais ir cholesteroliu bei druska ir persigėrus degtine ir grįžti į liesą, pręskų ir nesvaigų — blaivų gyvenimo kelią.

Minėtas gydytojas amerikiečiams savo pranešime primena, kad du trečdaliai amerikiečių miršta nuo persivalgymo: nuo ligų besiribiančių su maistu. Pagal jį, visa Amerika turi reformuoti savo valgio įpročius. Jis palygina dabartinį savo pra-

nešimą apie maistą su 1964 m. pranešimu apie rūkymo žalą, kuris pasirodė kaip būtynybė paliovimui rūkyti.

Dabar savo pranešime jis tvirtina, kad riebus maistas („high-fat diets“) turi ryšio su širdies arterijų liga, cukralige, nutukimu ir vėžiu. Jis pakartotinai ir užsispyrusiai (panašiai kaip ir šis skyrius) reikalauja amerikiečių mityboje pakeisti gyvulinius riebalus įvairiu, ypač vaisiais, daržovėmis ir jais gausiu maistu.

Visi ketvirtio suaugusių amerikiečių yra nutukę

Tas gydytojas kreipia dėmesį į svorio sunormavimą, į persivalgymą, nes daugiau negu ketvirtis suaugusiųjų šiame krašte yra nutukę. O nutukimas artina pakeltą kraujospūdį, paralyžių (stroką), širdies ligas, cukraligę, tulžies pūslės negertumus ir kai kurias vėžio rūšis.

Tik reikia įstatymais šalinti sveikam maistui prieštaraujantiuosius: apgaulingų maisto skelbimų skelbėjus. Sakysim, skelbiama, kad jų maiste nėra cholesterolio ir gyv. taukų; „No animal fat“, „No cholesterol“, o porcijose du gramai „saturated fat“. Tas reiškia, kad tas maistas yra pagamintas su kokoso riešutų aliejumi, kuris prilygsta gyvuliniais riebalais ir sklerozės atžvilgiu yra kenksmingas arterijoms. Taip pat valdžios duodamas mokykloms maistas irgi turi būti sveikas: atitiktį dabartinės medicinos nurodymams ir šio gydytojo reikalavimams.

Aišku, toks Vyriausio gydytojo paskelbimas apie sveiką maistą galėjo būti išleistas prieš dešimt metų, kaip tą primena direktorius Center for Science in the Public Interest Michael F. Jacobson.

Lietuviai yra laimingesni

Tuo reikalu lietuviai yra daug laimingesni. Jiems sveiko maisto naudojimą primygtinai ir nuolat šis skyrius primena jau nuo 1973 m. O amerikiečiams tik prieš keletą dienų toks reikalas buvo paskelbtas oficialiai šio krašto Vyriausio gydytojo. Mūsiškiams belieka tik sumti save nagan ir pradėti vis dienasiais skaičiais skaniai ir sveikai maitintis, ypač širdies arterijas užlaikant geriausiu stovyje. Pats laikas mums, nuo dešur, kiaušienos ir taukų atsitolinus, šlietis prie vaisių, daržovių ir stambiai maltų javų.

Dabar mums turi būti gana laika niekais leisti ir toliau ištuščio i kiaušį pilstant: save i niekus verst, užsiimant tuščiomis kalbomis bei apkalbomis. Pats laikas mums kreipti daugiau dėmesio į sveikatos reikalus, į mitybos dalykus. Stenkimės savo kompiuterį — smegenis penėti naudingais dalykais: tokiomis mintimis, tokiu maistu ir gerimu.

Tik taip elgdami mes kuo ilgiausiai išsilaikysime, savo pavergtai tėvynei nedarantys gėdos, ją įvairiausiai remiančiais tvariniais. Gyvenimas yra trumpas. Mūsų žmoniškas elgesys tegul palieka ilgai atminčiai, jog buvome geradarijai sau ir artimui. Gana lietuviui tarnauti visokiems pasaulio perėjūnams — smuklininkams, sukiems politikieriams, nesveiko maisto gamintojams ir niekais užsiimantiems, bet visa gerkle rėkiantiems, apie savo „žygdarbius“ mūsiškiams. Kita taciau jau ima rūpintis žmonių gerove. Neatsilikime ir mes.

Valdžios atstovai praneša, kad jie rūpinsis krautuvėse esamo maisto gaminių sudėtinųjų dalių teisingu sužymėjimu ir pagerinimu valdžios teikiamo maisto mokiniams.

Vyriausias gydytojas dabar, o ALVUDAS jau seniai skelbia teisingą mitybą

Vyriausias šio krašto gydytojas tik dabar (1988.VII.27) amerikiečiams paskelbė ALVUDO jau seniai saviems skelbiamą sekančią septyneriopą tiesą apie maistą. Tačiau, kai amerikiečiams skelbia nesveiką maistą tik sumažinti, tai ALVUDAS savuosius nuteikia tokio jo visai nevertoti, neljesti jo nei iš tolo. Štai tas to Vyriausio gydytojo septyneriopas patarimas amerikiečiams.

1. Riebų maistą pakeisti daržovėmis, vaisiais, pilnais grūdais, žuvimi, paukštiena, liesa mėsa ir liesais pieno gaminiams. ALVUDAS gi pataria visiems lietuviams, kol jie pasiekė cholesterolio 130 mg% ir blogio cholesterolio (LDL) 60 mg%, iš viso neliesiti jokių mėsų, jokios paukštienos, o iš pieno gaminių naudoti tik nugriebtą pieną („skim milk“) ar iš jo gamintą rūgųsį pieną arba riebalų neturintį pieną („low-fat“) jogurtą.

2. Svoris turi būti kontroliuojamas maistu ir darbu, ypač visų tų 34 milijonų nutukusių amerikiečių. Užmirškime apie pilules tam reikalui.

3. Turi būti pagausintas krakmolinis ir seleninis („fiber“) maistas, kad būtų sumažintas vėžio atsiradimas storojoje žarnoje, plaučiuose ir šlapimo pūslėje. ALVUDAS seniai gina lietuvių nuo baltos — vatinės duonos vartojimo (joje mažai seleno) ir versta vertia valgyti duoną „plytą“ bei gausiausiai naudoti vaisius su daržovėmis.

4. Druska siejama su pakeltu kraujospūdžiu: jos kiekis turi būti sumažintas maiste. ALVUDAS saviškiams pataria visai druskos nevertoti ir storus maisto niekada nevalgyti, o vietoje druskos naudoti „lime“ sunką ir jo tarkuotą žievę, imbierą — ginger) tarkuotą žievę, obuolių, apelsinų, citrinų tarkuotą žievę bei sunkas, šviežias supjaustytas petražoles. Pipirai irgi tinka.

5. Alkoholio naudojimas turi būti sumažintas: jei geri, gerk ne daugiau dviejų stiklėlių poroje. Alkoholis yra surištas su kepenų ligomis, su kai kurių formų vėžiu, pakeltu kraujospūdžiu, paralyžiumi („stroku“), širdies susirgimais, nelaimingais atsitikimais ir savižudystėmis. Jautrieji alkoholiui negali nė lašo svaigalų įvairiausiu pavidale naudoti per visą savo gyvenimą.

ALVUDAS pataria apsieiti ne tik be svaigalų bet ir be pepsų

bei kitokių birzgalių. Nereikia mums vienas kitą vašinti svaigalais ir raginti juos gerti, kaip nereikia raginti „užsirūkyti“. Tas lietuviuose įsivyravęs įprotis turi būti pakeistas vaisių sunkų naudojimu. Be kavos ir tikros arbatos taipgi apsieitina.

6. Septyniolikmetės ir vyresnės mergaitės bei moterys turėtų daugiau naudoti kalcio gausaus maisto, ir taip pat mažai riebalų turinčius pieno gaminius.

7. Geležies daug turinčio maisto joms taip pat reikia gausiai naudoti: mėsa, žuvis, javiniai („cereals“), pupos ar pupelės, pilnų grūdų javiniai — šie naudingi vaikams, jaunuoliams ir nėščioms moterims. ALVUDAS pataria geležies papildymui kūne vietoje mėsos naudoti javus, pupelės ir žuvis. Brangus maistas nebūtinai sveikas.

Išvada. Pasirinkime pigiausių maisto gaminius. Jie bus sveikiau. Padėkime neišsigalintiems nusipirkti, pasigaminti ir pavalgyti maistą. Pigų maistą galima užsisakyti iš ligoninių ir iš kelių vietų mieste. Chicagoje „Meals on Wheels“ veikia iš Šv. Kryžiaus ligoninės ar per miestą, skambinant 247-1290 nuo pirmadienio iki penktadienio tarp 8:30 v.r. ir 5 v. p.p. Jie maistą pristato ir nurodytą vietą iš ryto per penkias dienas. Užmokama iš anksto už savaitę.

Visų pirma reikia visiems parengti sveikam maistui savyje vietą: susitvarkyti su nusiteikimais i nesveiką maistą. Mat, kitaip nieko gero neišeis, net ir iš dešimties Vyriausių gydytojų duotų patarimų.

Labai sunku laukti įsisejusių mityboje nesveikų įpročių ledus. Sunku žmones išjudinti iš snūduriavimo sveikatos reikalavimuose; sunku jiems įpršti atsakymą nuo 17-kos sklerozės prišaukėjų ir pasisavinimą mediciniškos šviesos ir naujų, sveikų nurodymų mityboje. Tik išmintingieji ir asmenybe susitvarkiusieji šiame reikale sudaro gražią išimtį.

ALVUDO skelbiamos saviškiams naujos idėjos mitybos pagerinime buvo ir yra tas pats, kas senoje, apleistose, vėratinklais apipintoje varpinėje ten miegojusiems apuokams ir šikšnosparniams staigus seniai skambėjusio varpo sugaudimas. Pastarieji irgi savitu riksmu reiskė nepasitenkinimą — jiems toliau ten snausti trukdant naujove.

Prisimenant dabartinio Vyriausio gydytojo amerikiečiams duotus, gali sakyti, alvudiškus, mityboje nurodymus, lengviau bus mūsiškiams pasisavinti (jau seniai jiems peršama kovą su skleroze, su širdies ataka ir paralyžium), pasisavinant medicinos nurodymus savi mitybai.

Atsiminkime kiekvienas, kuris norime sava mirtimi baigti šios žemės kelionę, turime imtis svarbiausio darbo: pagerinti savo mitybą. Kartu su B. Franklinu tikėkime, kad per tinkamą darbą gyvenime ir mityboje išsivaduosime iš daugelio negero, iš nuobodulio, neturto ir per ankstyvo luosmo bei tokios mirties.

Pasiskaityti. Archives of Internal Medicine, vol. 148, No. 5, May 1988.

VĖL NORIMA REMTI NEMORALIUS TYRINĖJIMUS

JAV sveikatos departamentas (Department of Health and Human Services — HHS) nutarė vėl įsteigti etikos patariamąją tarybą (Ethics Advisory Board), kurios užduotis būtų peržiūrėti valstybinės paramos prašančius mokslinio tyrinėjimo projektus liečiančius laboratorinį žmogaus gyvybės pradėjimą („in vitro fertilization“). JAV Katalikų vyskupų pro-gyvybinė komisija ragina žmones JAV sveikatos departamentą sekretoriui dr. Otis R. Bowen rašyti, protestuojant šią užmačią.

Vyskupų komisijos šnekovas sako: „Mūsų supratimu, nežiūrint to, kaip šie moksliniai projektai būtų reguliuojami, jie vienok reikalauja didžiulio žmogiškos gyvybės sunaikinimo. Jie visi reikalauja didžiulių skaičių embrionų sunaikinimo bei su jais eksperimentavimo“.

Praėjusiais metais Vatikano išleistas dokumentas, „Instrukcija apie pagarbą žmogui gyvybei ir apie prokreacijos kilnumą“ (Draugas, 1987.IV.2 ir 9), nurodė, kad laboratorinis (ne žmogaus kūne) apvaisinimas („in vitro fertilization“ — IVF) yra visais atvejais moraliai nepriimtinas, ne tik dėl to, kad jis žmogaus gyvybės pradėjimą atskiria nuo žmonių lytinio santykiavimo, bet ir dėl Reaganui.

to, kad jis neišvengiamai reikalauja daugybės žmogiškų embrionų sunaikinimo, t.y., ankstyvo aborto. Kai ši valdžios HHS Etikos patariamoji komisija buvo panaikinta 1980 m., tuo buvo panaikinta ir galimybė valdiškai finansuoti IVF tyrinėjimo projektus.

Kongresmenas Henry Hyde ragina komisijos neatsteigti, tuo nesukuriant galimybių tokios rūšies tyrimus valdžios lėšomis vėl remti. Pasak jo, tokiuose tyrimuose su žmogiškais embrionais elgiama su „lengvabūdišku indiferentiškumu“. Jis sako, kad Kongresas turėtų pagelbėti bevaikėms poroms, remdamas tyrimus ieškančius būdų kaip išvengti bei pašalinti nevaisingumą ir turėtų pakeisti įstatymus, kad būtų lengviau išsūnyti vaikus. Bet, pasak jo, „pats tikslas turėti vaikų nepateisina IVF priemonės, nes šiuo metu IVF technika neišvengiamai siejasi su jaunutės žmogiškos gyvybės sunaikinimu bei naikinimu“.

Priedo, Dr. Bowen užmojis šią komisiją atkurti ji pastato i poziciją priešingą prez. Reagano administracijai, kuri yra paskelbus žmogiškos gyvybės šventumą nuo pat jos pradėjimo. Tad JAV katalikų vyskupų komisija ragina rašyti laiškus ne tik dr. Bowen'ui, bet ir prez. Reaganui.

Juozas Brazaitis

RAŠTAI VI

Tai paskutinis šio kultūrininko ir valstybininko raštų tomas, kuriame perspausdinta knyga „Vienų vieni“ ir pridėta 12 kitų straipsnių, liečiančių pokarinių metų mūsų laisvės kovas ir pasaulio abejingumą mūsų šauksmui. Redagavo Alina Skrupskelienė ir Česlovas Grincevičius. Knyga turi 578 puslapius teksto ir iliustracijų, keturias viršelias.

Kaina su persiuntimu 17.90 dol. Illinois gyventojai moka 19.20 dol.

Užsakymus siųsti: Draugas 4545 W. 63rd St. Chicago, IL 60629

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL.

Subscription Rates: \$70.00. Foreign countries \$70.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesčių, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
U.S.A.	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Užsienyje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Savaitinis (Šešt. pried.)	\$40.00	\$25.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiu. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

Ką ypatingai reikia vertinti pas Galilėjų, tai jo, nežiūrint visų audrų, ištikimai išlaikytą katalikiško tikėjimo dvasią. Galilėjus mirė 1642 metais sausio 8 d. dievotai priėmęs šventus sakramentus, gavęs ypatingą popiežiaus Urbono VIII palaiminimą. Jo paskutinio laiško žodžiai buvo: „Aš pasivedu Jūs maldoms“.

Astronomas Ad. Mueller

DR. LINAS A. SIDRYS

AKIŲ LIGOS, CHIRURGIJA

2636 W. 71st Street

Prima trečią, nuo 2 iki 5 v.v.

Ketvirtą, nuo 10 v.r. iki 6 v.v.

Susitarimui skambinti 436-5566

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS

DR. PAUL KNEPPER

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA

166 East Superior, Suite 402

Valandos pagal susitarimą

Tel. — 337-1285

DR. VIJAY BAJAI, M.D., S.C.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS

IR ODO CHIRURGIJA

(Augliai nuimami kabinete)

Priklauso Holy Cross ir Christ ligoninėms

2434 W. 71 Street, Chicago

Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)

Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Oft. 735-4477;

Rez. 246-0067; arba 246-6581

DR. E. DECKYUS

GYDYTOJA IR CHIRURGE

SPECIALYBĖ — NERVŲ IR

EMOCINIS LIGOS

CRAWFORD MEDICAL BUILDING

6449 So. Pulaski Road

Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS

3900 W. 95 St.

Tel. 422-0101

Valandos pagal susitarimą

Kabineto tel. — 582-0221

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS

JOKŠA

VAIKŲ LIGOS

6441 S. Pulaski Rd.

Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS

Specialybė vidaus ir kraujo ligos

Ne chirurginis išsipleisusių venų

ir hemoroidų gydymas

5540 S. Pulaski Road, Tel. 585-2802

Valandos pagal susitarimą

Penkt., antr., ketv. ir penkt.

Reikalingi esant atvažiavimui ir į namus

DR. JOVITA KERELIS

Dantų Gydytoja

2659 W. 59th St., Chicago, IL

Tel. 476-2112

9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL

Tel. 598-8101

Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: Olympic 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1443 So. 50th Ave., Cicero

Kasdien 1 iki 8 val vak.

išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. PETRAS V. KISIELIUS

DR. EUGENE McENERY

DR. JAMES BURDEN

INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS

GYDYMAS BEI CHIRURGIJA

155 N. Michigan Ave., Suite 324 ir

5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL

Tel. 585-2960 (veikia 24 val.)

Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS

KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS

SPECIALISTE

MEDICAL BUILDING

3200 W. 81st Street

Kabineto tel. RE 7-1168;

Rezid. 385-4811

Dr. Tumasonio kabinete perėmė

DR. S. LAL

SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS

2454 W. 71st Street

434-2123

Pirm. 2-7. Antr. ir

ketv. 9-12. Penkt. 2-7

Kab. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533

DR. FRANCIS MAZEIKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4255 W. 63rd St.

LIETUVIŠKOJI SKAUTIJA

„Lietuvos skautų, čių sąjunga savo gyvenimo kelyje paliko gilių žygiškumo pėdsakų. Tie skautai, es, kurie liko ištikimi skautiškam žodžiui ir nesišlėrė su savo sąžine ir garbe, visada juto veiklos aistrą ir savo įsavinimės vertybėmis skaidrino aplinką. Jie uoliai dalyvavo visuomeninėje ir tautinėje veikloje. Ir ne vienas jų tapo net pasakišku didvyriu. Tai lietuviškosios skautybės padariniai. Tie skautiški įnašai į tautinę kultūrą bei nuopelnai Lietuvos valstybei ir kryžiai su Rūtos, Lelijos ir Inkaro ženklais yra didis testamentas visam lietuvių jaunimui, o mūsų skautijai — šviesiausios garės, kurios rodo kelią į ateitį. Būdėkime taurių Lietuvos skautų, čių pavyzdžiu!“

Šiais trumpais, bet ryškiais žodžiais Lietuvos skautijos prasmę ir reikšmę nusakė Lietuvos skautų įkūrėjas ir pirmūnas Petras Jurgėla (Jurgėlevičius), mūsų skautijai švenčiant 35 metų sukaktį. („Mūsų vytytis“ Nr. 6, 1953). Jie nėra pasenę ir dabar, kai mūsų skautai mini savo veiklos 70 metų sukaktį ir pats Petras Jurgėla tebegyvena New Yorke.

Pirmasis lietuvių skautų, čių vienetas buvo įkurtas Vilniuje 1918.XI.1. Tada jį sudarė 10 berniukų ir 2 mergaitės. Netrukus susidarė berniukų ir mergaičių draugovės. Tačiau jo dienos buvo neilgos, nes netrukus Vilnių užėmė lenkai ir lietuviškam skautavimui savojoje sostinėje nebebuvo vietos. 1919m. pradžioje lietuviai skautai, es įkurti Kaune, „Aušros“ gimnazijoje. Pirmieji organizatoriai: V. Vaitkus (ikūres pirmąją draugovę), iš Rusijos sugrįžęs ten skautavę — dr. Jurgis Alekna, Vs. Šenbergas, iš Vilniaus atvykęs P. Jurgėla ir kt. 1919.IV įkurtas Kauno tuntas, o 1919.VI.27 suorganizuota Skautų Paspirties — rėmėjų draugija. Pirmajam tuntui vadovavo V. Šenbergas, sąjungos šefu išrinktas dr. J. Alekna. Tai pirmieji lietuviškosios skautybės pionieriai.

Mūsų skautų istorija ilga ir sudėtinga. Užteks paminėti, kad skautija plito visoje Lietuvoje ir savo veiklos pabaigoje apjungė apie 15,000 skautų, čių bei jų vadovų, o per visą nepriklausomos Lietuvos gyvenimą per jų eiles praėjo, ilgiau ar trumpiau skautavę, apie 100,000. Okupantai skautų organizaciją 1940.VII.20 išleistu įstatymu uždarė, bet neįsteigė užgnaužti skautiškos dvasios. Vokiškų nacių okupacijos metu kai kuriose vietovėse reikšėsi pagrindinio skautai.

Nereikia tad stebėtis, kad vos tik karo veiksmams pasibaigus, tuojau spontaniškai steigėsi ir skautų, čių vienetai. 1945.VII.25 Britų zonoje (Vak. Vokietijoje) sudaryta pirmoji vadija, o 1945.X.26-28 Detmole sušauktas pirmasis suvažiavimas. Lietuvių skautų, čių skiltys, draugovės, tuntai, akademinės skautijos sambūriai buvo įkurti beveik visose stovyklose. Mūsų skautų, čių skaičius išėivijoje prašoko 5000 narių.

Masinė lietuvių emigracija į užjūrius išdraskė skautiškų liz-

delius Vokietijoje, Austrijoje, Danijoje. Tačiau buvo apsispręsta, vos tik išlipus iš laivų, svietimose žemėse vėl organizuoti lietuvių skautus, veikusius Lietuvoje ir Vokietijoje nustatytais pagrindais. Taigi jau 1950 m. atsirado skautiškos centrinės organizacijos, rajonai, tuntai, draugovės JAV-bėse, Kanadoje, Venecueloje, Australijoje, Anglijoje ir Vokietijoje. Kurį laiką veikė Argentinoje ir Brazilijoje.

Bet kodėl gi skautybė lietuviuose plito ir taip ilgai išsilaikė? [Tai savo laiku (1951 m. „Mūsų Vyčio“ Nr. 5-6) atsakė tuometinis LSS dvasios vadovas kun. dr. J. Vaisnora: „Reikia pabrėžti, kad skautų orja yra ne ideologinės, t.y. ne teorinės, bet praktinės prigimties. Tai nereiškia, kad skautybė neturėtų savo ideologijos, bet ji nesistengia iš pradžių išdirbti visose smulkmenose vieną kurią ideologiją, pasaulėžiūrą, kad paskui galėtų ją nuosekliai realizuoti gyvenime, praktikoje. Skautybė stengiasi eiti tiesioginiu būdu prie praktikos ir jos priemonėmis realizuoti praktišką ugdymo sistemą. Iš tokio skautybės siekių nusakymo daug kam susidaro įspūdis, kad skautybė neturi jokios ideologijos. Tokia išvada, sako prof. St. Šalkauskis, yra didelis nesupratimas, besiremiant vienasiliskiu praktišką skautybės prigimtį įvertinimu“.

„Gali užsiginti, kuo gimęs, bet negali pasidaryti kitu, nes tuo kitu nebūsi pripažintas. Gimti galima vieną kartą, iš vieno tėvų, vienoje vietoje ir tai yra didžiausioji ir garbingiausia žmogaus žymė: nepakeičiama, neišmainoma ir nepatbulinama. Tas yra ypatingai svarbu gyvenant įsimačius tarp kitų tautų. Kitų tautų jūroje lengvai galima pasimesti, užsimiršti, nublukti ir sunykti. Tik sunykti, bet ne naujai atgimti kuo nors kitu, gražesniu ar vertingesniu. Galima save prarasti, bet kitu netapti. Todėl Lietuvos skautystės jaunystėje skelbtai jos misija Lietuvai ir šiandien yra tokia pat svarbi, kaip ir tada, tik dar jautriau, dar karščiau vykdytina, nes kenčia Lietuva, kenčia lietuvių tauta“ (K. Palčiauskas, „Mūsų vytytis“ Nr. 6, 1953).

Septyniasdešimt metų sukaktis labai svarbi. Jau vien tik faktas, kad mūsų skautybė tokį metų skaičių išsilaikė tėvynėje ir emigracijoje, rodo, kad ji daug ko verta. Ir tikrai mūsų lietuviškas gyvenimas išėivijoje būtų nuobodus, nepilnas, nelinksmas, jeigu nebūtų skautų, čių. Nūdien skautybė yra tapusi viena iš svarbiausių, greta šeimos ir liet. mokyklos, mūsų gyvenimo ir veiklos dalimi.

Reikia dar pabrėžti, kad skautybė labai daug duoda, iš lietuviškosios visuomenės mažiausia reikalaujama. Ir mūsų centrinės bei vietinės organizacijos, fondai mūsų skautiškos veiklos medžiagiškai kaip ir neremia. Skautai dėlto daug nesisieloja. Ši organizacija yra pati pajėgi tvarkytis. Ji turi savo padalinius, įvairias šakas, savo spaudą, fondus, stovyklavietes, gausų vadovų skaičių. Savo veiklos 70 m. sukaktį ji atžymi VIII.14-24 dienomis ruošiamą VII-ąją Tautinę stovyklą, į kurią suvažiuos gal keli šimtai skautų, čių. Šia proga vadovai sako: „Remkite mūsų organizaciją, leisdami į ją savo vaikus“.

b.vk.

SOVIETŲ SĄJUNGOS VALDŽIA IR RINKIMAI

Vytautas V. Žemaitis „Literatūros ir meno“ savaitraštyje (1988.VI.11) skundžiasi dėl delegatų paskyrimo ir XIX sąjunginė partinė konferencija Maskvoje: „Bet mano, kaip ir tūkstančių Lietuvos komunistų, nuomonės neprireikė. Kas važiuos į Maskvą, buvo nutarta ne mūsų. (...) Liaudžiai, matyt, eilė dar neatėjo. Nes net komunistai rinkimuose dalyvavo toli gražu ne visi. O mes tylime“. Pats Gorbachiovas buvo raginęs: „Mes pasisakėme už tai, kad kandidatus būtinai turi būti atrenkamos dalyvaujant partinėms organizacijoms, rajonų ir miestų komitetams, apskritai dalyvaujant visai liaudžiai“.

Bet Gorbachiovo nepaklausė. Iš Lietuvos ten siunčiamas 56 delegatus paskyrė Lietuvos komunistų partijos centro komitetas ir beveik visi šie delegatai buvo nežinomi asmenys, kad ne dristų pasisakyti už „persitvarkymą“. Ar Songaila bijojo dėl savo posto? Ar jis laikėsi tradicijos — niekas niekur nerenkamas, visi yra skiriami?

Iš tikrųjų Sovietų Sąjungoje iki šiol rinkimų nebuvo. Lenino, Stalino, Chruščiovo, Brežnevo, Gorbachiovo niekas nerinko. Jie diktatoriais tapo savomis pastangomis, keliems bičiuliams padedant. Visi skelbti „liaudies rinkimai“ — vien karštas garas, kad pasviltint „liaudžiai“, o ypač užsieniečiams silpno regėjimo akis.

Vis dėlto idomu, kokia yra Sovietų Sąjungos valdžia, kuri pati save pasiskiria. Ji susideda iš dviejų bokštų, greta stovinčių. Tačiau vienas jų, komunistų partija, yra aukštesnis. Jį sudaro valdantieji. Antrasis bokštas — vyriausybė. Šis susideda iš „liaudies“, paklusniai tarnaujančios valdantiems — partijai. Žinoma, vyriausybė „liaudies“ laukuose ir fabrikuose nedirba. Jie taip pat yra partijos nariai.

Valdantieji

Komunistų partijos bokšto viršūnėje yra komunistų partijos generalinis sekretorius Michail S. Gorbachiovas. Jis tvarko visą imperiją, jam pavaldi yra partija ir vyriausybė.

Vienu laiptu žemiau už Gorbachiovą stovi du vienetai: politbiuras ir partijos centro komiteto sekretoriatas. Šie du vienetai yra lygioje aukštumoje ir tie-

VYTAUTAS VOLERTAS

siogiai priklauso Gorbachiovui. Politbiure yra tryliką pilnateisių (balsuojančių) narių. Tai didžiausias galios centras, — jis planuoja politiką, nustato ekonomines programas ir lemia užsienio politiką. Centro komiteto sekretoriatas turi 12 narių ir rūpinasi partijos administraciniais reikalais.

Dar vienu laiptu žemiau yra komunistų partijos centro komitetas su 307 nariais. Jis renkasi mažiausiai dukart metuose.

Dar žemiau — Sovietų Sąjungos komunistų partijos kongresas, reprezentuojąs regionines, respublikines partijas, išrenkas centro komitetą. Suvažiuoja kartą per penkerius metus, tvirtina politbiuro vedamą ir planuojamą vesti politiką.

Demokratinėje santvarkoje ši galybė turi būti apversta aukštyn kojomis, — kongresas būtų aukščiausioji valdžia, jis rinktų centro komitetą, jam priklausantį, centro kom. rinktų politbiurą ir sekretoriatą, pastarieji du nustatytų, kas tampa generaliniu partijos sekretoriumi. Sovietuose viskas teka priešingai. Gen. sekretorius manipuliuoja politbiurą, sekretoriatą, skiria narius į centro komitetą, o kongresas pakelia rankas, ant stalo alkūnėmis paremtas. Paskutinis kongreso suvažiavimas buvo truputį kitoks, kaip ankstyvieji, tačiau ir jis praėjo paprastai, kaip PLB seimas, tuo pačiu metu susirinkęs.

Tarnai

Antrasis bokštas — tarnų bokštas. Jis net viršūnės neturi. Vienam lygyje yra prezidentas (Andrej A. Gromyko) ir premjeras (Nikolai I. Ryžkov). Nors partijos ir vyriausybės bokštai stovi šaliai ir lyg nepriklausomai, jo aukštis siekia tik iki politbiuro ir sekretoriato aukščio. Už prezidentą žemiau, jam priklausomas, yra Aukščiausios tarybos (Sovieto) prezidiumas iš 39 narių. Jis reprezentuoja Aukščiausią tarybą tarp jos sesijų.

Už premjerą žemiau viename lygyje su prezidiumu yra ministrų taryba, esanti premjero valdžioje. Joje yra 111 ministrų, kurie atsakingi už ekonominius ir administracinius reikalus.

PALIKAU PĖDAS EUROPOJE

VINCAS ŠALČIŪNAS

14

Visai sukiudamasis autobusas užlipa į aukštumą. Visa plokštikalnė baltuoja nuo šviežiai iškristusio sniego, bet kelias švarus. Dingo ir rūkas ir lietus. Oras toks grynas, dangus mėlynas, o saulės šviesa beveik akinanti. Kairėje, giliu grioviu per akmenis krisdamas, putoja vanduo, atbėgęs iš kalno viršūnės. Tai Rhonos upės pradžia, kuri per Genevos ežerą ir Prancūziją teka į Viduržemio jūrą. Vos už poros mylių, kitoj pusėj St. Gottard kalno, išteka Reinas. Čia prasideda ir Reuso upė, kurios slėniu iki šiol atvažiuojam, ir Ticino upė, kuri mus lydės iki Milano. Šią plokštumą iš visų pusių supa stūgos, sniegu apdengtos kalnų viršūnės, parėmusios mėlyną dangų.

Pačioj aukštumoje (apie 6900 pėdų) yra restoranai, suvenyrų parduotuvės ir kiti patogumai. Įvažiuojant kelias giliai prakastas ir ant grindinio sniego nėra. Sustojam užkasti ir atskvėpti. Noriu ir nuotrauką kitą parsivežti. Bandau užlipti ant uolų krūvos, kad plačiau matytčiau, nesprūsta koja ir sniege palieku dvi galias savo pėdas ant šio Europos „stogo“. Pasistiprinę išvažiuojam toliau. Jau taip yra, kad, jei kas iškilo, turi nusileisti žemyn. Ir mūsų kelias jau nekyla, bet leidžiasi į pakalnę. Apsukus kalną, prieš akis atsiveria gili praraja, kurios tolimam dugne žaliuoja pievos ir marguoja miesto stogai. Net šurpas nukrato pamatus taip žemai esanti slėnį!

Žemiausiai yra Aukščiausioji taryba. Ji susideda iš dviejų dalių: tautų tarybos ir sąjunginės tarybos. Sąjunginėje taryboje yra 750 narių, renkamų pagal gyventojų skaičių rajonais. Tautybių taryba taip pat turi 750 narių. Šie renkami atskiromis respublikomis, rajonais.

Šie du bokštai oficialioje schemoje sudarytų išpūdį, kad vyriausybė ir partija yra atskiri žaidimai. Tai lyg JAV vyriausybės ir LB organizacinės, viena kitai visai nepriklausomos, struktūros. Tarp dviejų bokštų nėra pažymėta jokios jungties, tačiau žinome, kad be partijos niekas negali pajudėti, kad vyriausybė yra tik partija. Po Spalio revoliucijos 1917 Leninas Rusijoje įvedė partijos — ne kokios liaudies — diktatūrą. Ar Gorbachiovas nori čia ką keisti ar pajęgs keisti?

Štai iliustracija iš „Literatūros ir meno“ savaitraščio. Pranešama apie Lietuvos rašytojų sąjungos skundimąsi sekretoriui, ne kokiam nors ministerei ar „prezidentui“. Rašo Aldona Žemaitytė.

„Neseniai su rašytojais susitiko centro komiteto sekretorius Stanislovas Giedraitis. Pokalbis „žemė ir literatūra“ tapo įvairiatemi ir atrodo neįsėmiamas, nes žemė mūsų literatūrą apmąstymuose yra suprantamesnė negu dangus. Rašytojų klausimai sekretoriui apie visą keturiasdešimt metų laikotarpį — nuo 1948-1949 metų kolektyvizacijos iki šių dienų ekologinių ir aprūpinimo maisto produktais problemų — sudarė didžiulę mozaiką, sudėliotą iš aštriabriaunių, skaudžių žeidžiančių akmenėlių.“

Prievarinė kolektyvizacija, palaidojusi lenininę koperciją, tas pirmasis, anot Sigito Gedos, lietuvių valstiečių nuvarymas nuo žemės buvo pirmasis smūgis, nuo kurio lyg kažkas įskilo žemdirbio samonėje, o gal net pato pažeidžiama genetiškai. Pyliavos, apmokestinimai, baimė trėmimui, kurie daugiausia vyko naktimis, baimė „miškininkų“ ir liaudies gynėjų, kurie taip pat dažniausiai pasirodavo naktimis, tuštėjantys kaimynų vienkiemiai, lavonai miestelių aikštėse vertė gužtis, krūpčioti, užsiverti nuo pasaulio, įlįsti į savo kiautą ir jame tūnoti pasislėpus. Nutilo

Negaliu atsistebėti šio kelio statybos technika. Daug kur jam prakirsti tuneliai ar pastatytos pastogės nuo griūties apsaugoti. Kad pasiektų tą tolimą pakalnę, kelias daro staigias „kilpas“, lyg milžiniškus plaukų smeigtukus, su kiekviena kilpa vis leisdamasis žemyn. Iki pakalnės jų yra net 25! Ir ne visur jos yra ant uolos. Daug kur jas reikėjo iškelti ant aukštų plieninių stulpų, o kelią išpilti iš cemento. Tie kalno skardžiai, kuriems grėsė pavojus nugriūti, taip pat yra su tvirtinti gelžbetonio siena. Tokiam keliui pastatyti reikėjo gabių inžinierių, daug darbo rankų, techniškių priemonių ir gausybės cemento!

Per Ticino kantoną

Pagaliam, visas „kilpas“ išvingiavę, atsiduriame Airola mieste, itališkam Ticino kantone. Į jį būtų atvedęs St. Gotthard tunelis per 20 minučių. Dabar užtrukom kelias valandas, bet buvom ant Europos „stogo“! Šiame kantone ne tik kalba, bet ir pakelių užrašai, vietovių pavadinimai ir visas gyvenimo būdas yra itališkas, nors dar vis esam to pačioj Šveicarijoje. Tarp aukštų, jau nesnieguotų kalnų prisiglaudęs, šis kantonas turi švelnų klimatą ir skirtingą augmeniją. Palmės ir šiltų kraštų augalai čia nėra retenybė. Nors miestuose daug pramonės įmonių, pienininkystė ir turizmas čia vaidina stambų vaidmenį. Miestuose naujieji namai yra 2-4 aukštų, šviesiomis sienomis ir oranžinių čerpių stogais. Tik senesnieji pastatai yra pilko smiltainio. Kaip visur Šveicarijoje, taip ir čia plytos retai panaudotos.

Toliau į pietus kalnai vis žemėja ir apsidengia medžiais, kurių proprošerė ir stačiosieji kalnėse matau daug gyvenamųjų namų. Sunku suprasti, kaip žmonės juos pasiekia, ypač žiemą. Štai Bellinzona, stambus geležinkelio mazgas ir kantonos sostinė. Paliekam autostradą ir pasiekiam žavingą kelių kilometrų pločio ir apie 66 km ilgio Lago Maggiore ežerą, kuris, lyg žaltys vin-

M. GORBAČIOVO VAIKYSTĖ

K. BARONAS

Mūsų korespondentas Europoje

Beveik 47 min. Marija Gorbachiovienė pasakojo Lenkijos televizijos žiūrovams apie savo sūnų Mykolą.

Jis yra gimęs 1931 m. Privolnos kaime, netoli Stavropolio, Šiauriniame Kaukaze. Jo tėvas buvo kolchozo traktorių viršininku. Karo metu Privolna buvo trumpai vokiečių okupuota.

Sėdėdama prie paprasto medinio stalo ir su skara ant galvos (taip skelbė vokiečių spauda), Marija Gorbachiovienė savo pasakojimą pradėjo nuo „Mišos“ (taip motina vadina savo sūnų) pradžios mokyklos. 1944 m. jis pradėjo lankyti penktą klasę, tačiau mokyklos lankyti negalėjo, nes neturėjo batų. Vyras žmonai iš fronto parašė laišką, liepdamas viską išparduoti ir už gautus pinigus nupirkti „Mišai“ batus. Jis privolo mokyti. Marija Gorbachiovienė turėjo parduoti įvairius atsineštus daiktus, gaudama 1500 rublių ir už juos nupirkdama batus. Nors Mykolas Gorbachiovas buvo praleidęs tris mėnesius, tačiau jis buvo perkeltas į sekančią klasę. Tėvas buvo sužeistas Čekoslovakijos fronte ir gydomas Lenkijoje, lenkių vienuolių. Grįžęs iš raudonosios armijos tėvas ir sūnus dirbo kolchoze. 1948 m. abu buvo atžymėti ordinais.

Olimpinių aukso ir pasaulio pirmenybių medalių laimėtoja K. Vitt pasirašė sutartį su „Holiday on Ice“, gaudama už savo pasirodymus beveik 1.5 mil. dol. Jos pirmas pasirodymas įvyks jau lapkričio mėn. 2 d. Ciurich. Tolimesni spektakliai šios ledų revijos bus tik

dainos, prapuolė vakaronės, gegužinės. „Kad tik ne mane“, — buvo vienintelis valstiečio dežvizas, padėjęs jam išlikti tomis siaubo dienomis. Tas tragizmas dar neatsisipindi literatūroje, kaip reikėtų.

Partija sukūrė siaubą, ji yra už jį atsakinga, tad ir skundžiamasi partijai. Pagaliau — partija galinga, ir niekas kitas negali daugiau pagelbėti, kaip ji.

Du Sovietų Sąjungos valdžios bokštai yra fikcija. Partija — štai bokštas, tikrasis ir vienintelis.

giudamas, giliai įsibrauna ir į Italijos teritoriją. Kalnų užvėjoj jo klimatas beveik tropiškas, dėl to jis labai mėgiamas turistų iš visos Europos ir kitur. Jo krantuose yra daug vilų ir kurortinių miestelių. Dar Šveicarijos pusėj yra Locarno miestas (apie 11,000 gyv.). Per jį teka iš St. Gotthardo atskubėjusi Ticino upe.

Locarno sudaro ne komerciškai jūdrams, bet poilsingai ramaus kurorto vaizdą, kuriam plėstis trukdo ežeras iš vienos ir kalnai iš kitos pusės. Dėl to siauram plote vienas prie kito grūdasi viešbučiai, restoranai, pramogų centrai ir parduotuvės turistams vilioiti. Pats kelias eina per tropiškų augalų parką, papuoštą visų kantonų vėliavomis, ir pro gražiai tvarkomus gėlynus. Imponuojanti yra didelė prieplauka, iš kurios laivais galima pasiekti Šveicarijos ir Italijos kurortus. Prie pat jos yra didokas restoranai su stalais aikštėje, kaip italams įprasta.

Mudu nutariam čia užkasti. Skaitau meniu, bet visas surašytas itališkai. O itališkai mažai mokiu, tai padavėją klausiu angliškai, ar priims amerikietiškus dolerius? Sakosi nesupranta. Klausiu vokiškai, bet ir vėl atsako „Non capisco“! Šiaip turi išsiaiškinau, kad priims, bet labai nustebo, jog šitam tarptautiniam Šveicarijos kurorte padavėjas nemoka net vokiškai! O gal jo itališkas išsidumas kitaip kalbėti neleidžia?!

Važiuojam paėžere toliau. Puikus tas ežeras, tik neturi smelio paplūdimių. Vietoj jų, iš akmens išmūrytos terasos nusileidžia į vandenį. Ant jų, ką minkštesnio pasikloje, saulainai vasarotojai, bet vandenį tik vienas kitas. Turbūt, vanduo šaltas. Ties Anscina visų dėmesį atkreipia apleista mūrinė pilis ar tvirtovė saloje. Jos sienos mirksta vandenyje, tik prie vieno jos bokšto yra mažas plotelis sausumos, ant kurios auga krūmokšnis. Gaila, kad neteko sužinoti jos istorijos. Dar keli kilometrai ir jau Italijos siena.

(Bus daugiau)

PAKELIAVUS UTAH IR WYOMING VALSTIJŲ KELIAIS

HENRIKAS BAJALIS

(Pabaiga)

Utah's puošnumas nesibaigia su parkais. Yra daugybė valstijos paminklų ir istorinių vietovių, tyrinėjamai Timpanogos urvo, praeitis dinosaurų, garsūs pasauliniai slidinėjimui nelygiai Utah kalnais, daugybė ežerų ir upių. Didelį išpūdį padarė mums rytų Utah priešistorinis muziejus, 30 mylių į pietų rytus nuo Price miestelio. Muziejuje yra priešistorinės Utah indėnų kultūros, didžiulių, prieš 147 ml. metų gyvenusių gyvulių kaulai, surinkti iš urvų ir išstatyti parodai „Al“ (allosaurus dinosaurus), baisus mėsdėis sutvėrimas. Jis buvo 34 pėdų ilgio, 8 pėdų aukščio ir galvą galėjo pakelti nuo žemės 15 pėdų, suėsdavo mėsos keletą šimtų svarų kas dieną. Be to, įvairiausių rinkinių medžioklės, akmenų, gyvulių, šliužų, suakmenėjusio medžio kolekcija, brangakmeniai, keramika. Nuo Price miestelio eina 9 mylių gilių tarpeklių lyguma (9 mylių Canyon), kuri vėta pamatyti, nes čia buvo daromi visi kasinėjimai ir eksponatai. Jie yra šiame muziejuje.

Utah yra atostogų praleidimo kraštas. Nesigailsite niekas pamatę Utah's neaprasomą gamtos grožį, kuris klostėsi per milijonus metų.

Tebegyvendami matytai gražiais vaizdais, įvažiuojame į Wyomingą. Ši valstija turi 470,816 gyventojų pagal 1980 m. surašymą ir 97,914 kvadratinę mylių. Tai 9 didžiausia valstija. Sostinė yra Cheyenne. Didžiausias miestas Casper. Wyoming įėjo į JAV kaip 44 valstija 1890 m. Turi savo gėlę — indėnų Paintbrush, paukštį — meadowlark, medį — cottonwood, žinduolių gyvulių — bisoną, brangakmenį — nefritą, motto — lygios teisės (Equal rights, taipgi ir pravardę — kaubojų valstija. Indėnai davė vardą Wyomingo valstijai. Ji turi 10 parkų, 450 istorinių paminklų ir 200 istorinių vietų, garsi uolotais kalnais, pasaulinio masto nacionaliniais miškais (9,000,000 akrų žemės), atvirame ore poilsiui ir pramogoms, turtinga vakarų tradicijomis, tai kaubojų kraštas. Sostinė rūmai duoda panoramą miesto ir aplinkinės vietovės. Pastate yra valstijos istorinis muziejus, kur matai kaip vystėsi Wyoming valstija. Įvairiausi rinkiniai iš indėnų, pirmųjų pionierių ir įvairių kariškių dalykų. Wyoming yra garsi pasaulyje pirmuoju nacionaliniu parku Yellowstone, Yellowstone ežeru, Mammoth Hot Springs, The Grand Canyon of the Yellowstone ir Old Faithful Geyser. Į pietus Yellowstone yra Grand Teton valstijos parkas. Taip pat yra garsus Devils Tower paminklas, tai stovintis masyvus medžio kelmis virš supančių juodų kalvų šiaurės rytų Wyominge, tai vulkanų laikų paminklas, paskelbtas 1906 m., kuris yra 1,300 pėdų aukščio, 1000 pėdų skersmuo apačioje ir 275 pėdų skersmuo viršuje. Yellowstone valstijos parkas yra gimęs iš ugnies griauančių vulkanų, kurie lipdėsi ledyno ledu ir bėgančių vandeniu per tūkstančius metų, net ir šiandien plaka karšta širdis vulkano. Yellowstone vulkanų širdyje guli praeitis, dabartis ir ateitis. Prieš 2 milijonus metų, 1.5 milijonų metų ir 600,000 m.

buvo katastrofiški vulkanų išsiveržimai. Tų laikų žemės plutos skystos mineralinės masės karštis daro išsiveržimus — parko garsius geizerius. Lėdynai perdirbo žemės paviršių lygindami canyon ir palikdami ežerus, upes, vandens kritimus, 60 rūšių žinduolių, 200 rūšių paukščių ir pusę tuzino žaidimams žuvyčių. Iš žinduolių yra juodų ir pilkų lokių, briedžių, stumbrų, elnių, antilopių, kalnų liūtų ir vilkų, kajočių ir kt. Lokiai yra laukiniai ir pavojingi.

Žmonės yra buvę sužeisti, sužaloti ir net mirę nuo abiejų rūšių lokių. Maisto liekanos turi būti laikomos lokiams neprieinamos skardinėse, pats maistas turi būti laikomas automobiliuose, ne palapinėse. Buivolas taip pat yra laukinis ir pavojingas. Nepartartina prisitarti prie jo, nes pereinant vasarą yra buvę keletas liūdnu atsitikimų. Kai kurie jų yra net 2000 svarų ir jie gali bėgti tris kartus greičiau negu žmogus. Iš paukščių yra trimituojančios gulbės, nupukęs erelis, žąsys, antys, žuvedros, pelikanai. Vinčiuoja Snake ir Green upės, Riverton miestelyje yra urano kasyklos, Lover Falls Grand Canyon krenta 308 pėdas žemyn.

Yellowstone viršija gaizerius sudėjus kartu Islandiją, New Zealandiją ir Kamchatką (Sibire) geizerius. Iš anksčiau buvusių vulkanų sutirpdyti akmenys, kurie yra 5-8 km. po žeme, teikia karštį šaltinyje, o prie to prisideda lietus ir sniegas, iš kurio susidaręs vanduo eina tūkstantčius pėdų žemyn, kur vanduo yra karštas. Tada karštasis vanduo veržiasi ir paviršių ir susidaro geizeriai ir karšti šaltiniai. Geizeriai meta tūkstantčius galionų verdančio vandens į orą, sudarydami periodiškai išsiveržiančius geizerius. Old Faithful išsiveržia kas 45-90 min. ir trunka 2-5 min., o aukštis yra 100-180 pėdų. Castle — seniausias parko geizeris. Išsiveržia kas 9-10 val. apie 20 min., aukštis 90 pėdų. Grand — aukščiausias geizeris išsiveržia 7-15 val. nuo 9-16 min., aukštis 200 pėdų. Riverside — ant kranto Firehole River, gražiausias geizeris parke. Išsiveržia kas 20 min., kur 75 pėdų stulpas vandens lenkiasi virš upės ir kt. Taip pat yra daugybė karštų šaltinių, audringi baseinai karšto purvino vandens (Mud Volcano area). Nuostabus grožis geizerių, baseinų karšto purvino vandens, kur viskas susimaišo su ežerais, vandens kritimais, aukštais kalnais, miškais ir tuo laukiniu gyvenimu. Keistas jausmas yra, kai stovi ant plono žmės sluoksnio, o apačioje yra verdantis vanduo.

Iš jauniasių valstijos parkų yra Grand Teton tik 8 mylios į pietus nuo Yellowstone, aukšti kalnai padengti giliu sniegu sluoksniu. Netoliese vingiuoja gražus Snake upelis, kuris pasisuka link Jackson ežero. Istorinė vieta — Jackson Hole. Pirmieji žmonės įžengė čia prieš 180 m. William Sublette 1829 m. šį slėnį pavadino jo draugo David Jackson vardu ir paliko šią rojau vietovę gamtos mylėtojams. Tai buvo pirmieji kailių medžiotojai atvykę į Jackson miestelį, kuris turi 4,511 gyventojų ir turi gražų meno muziejų. 4 mylios į šiaurę nuo Jackson, nacionalinio elnių draustinio ribose, yra upė taktų perėjimosi upė, kuria

Hot Springs radijo „Leiskit į Tėvyne“ gegužinėje. Iš kairės pirmoje eilėje: L. Gudeliene ir S. Nikantienė, antroje eilėje: E. Pajuodienė, E. Artmonienė, K. Roženienė ir K. Stasiūnaitienė.

Nuotr. S. Šmaizienės

MOSŲ KOLONIJOSE

Hot Springs, Ark.

„LEISKIT Į TĖVYNĖ“
RADIJAS

Kiekvieną sekmadienio rytą Hot Springs lietuvių žadina lietuviškas žodis ir daina radijo bangomis 1420 AM per KIXT stotį transliuojama „Leiskit į Tėvyne“ (Lithuanian Broadcasting Spa) programa. Minimos visos mūsų tautos šventės, istoriniai įvykiai, rašytojų, muzikų, žymesnių visuomenininkų sukaktys, apžvelgiamos naujai išėjusios knygos, perduodamos vietos žinios, skaitomos lietuvių informacijos centro, Altos ir Eltos informacijos.

Gegužės pabaigoje paminėta Martyno Mažvydo, parengusio pirmąją spausdintą lietuvišką knygą, 425 metų mirties sukaktis. Poeto, diplomato Jurgio Baltrušaičio 115 metų gimimo sukaktį minint, į programą įpintos dainos parašytos jo žodžiais. Gina Čapkauskienė atliko „Serenadą“, muzika Jono Govedo, Irena Stankūnaitė — „Nemunėlis“, muzika Juozo Stankūno.

Birželio mėnesį klausytojai supažindinti su Broniaus Kviklio Lietuvos Bažnyčių šeštuoju tomu — Kaišiadorių vyskupija. Paminėti birželio tragiškieji įvykiai, Tėvo diena, 1941 metų didysis sukilimas prieš okupantą. Liepos pirmąjį sekmadienį paminėta JAV nepriklausomybės šventė ir perduotos ištraukos iš Chicago Jaunimo centre vykusio Vilniaus jaunimo teatro aktorijų pasirodymo. Kiti trys liepos mėnesio sekmadieniai buvo skirti Toronto įvykiams: Pasaulio Lietuvių ketvirtosios kultūros kongreso reportažas, ištraukos iš P.L. Bendruomenės septintojo seimo. Liepos paskutinis sekmadienis skirtas atnaujinti laisvojo pasaulio lietuvių tautinių šokių šventei Hamiltone.

kurią globoja valstijos įstaiga ar U.S. Fish and Wildlife Service. Yra 75 žuvų peryklų Amerikoje. Rock Springs galite pamatyti skeletą žuvies prieš 90 milijonų metų: 30 pėdų ilgio, 9 pėdų aukščio, kuri prarydavo vakarienių 6 pėdų žuvį. Jackson Hole yra graži vieta atostogauti ir slidinėti žiemą.

Niekas negali aprašyti ar išpašyti to grožio, kuris klostėsi per milijonus metų. Mes esame labai laimingi, kad šiandieną galime privažiuoti geriausiais keliais ir džiaugtis šiuo gamtos grožiu.

Norime perduoti gamtos mylėtojams, ką mes matėme, ir norime, kad jie patys įsitikintų ir palygintų šiuos du grožio kraštus. Įdomu pamatyti, ką žmogus gali padaryti ir palikti šiuos neįkainojamus paminklus to neaprašomo grožio Amerikos krašto.

ne prisiminti ir apibūdinti dr. Broniaus Povilaicių knygą „Lietuvos žemės ūkis 1918-1940“. Rugpjūčio 7 d. programa buvo skirta Martyno Jankaus pagerbimui, prisimenant Mažosios Lietuvos patriacho 130-tąjį gimtadienį.

Radijo klausytojų ir korporacijos narių, kurios globoje radijo valandėlė veikia, numatytas šią vasarą metinis susirinkimas nukeliamas į spalio mėnesį. Tikslī data, laikas ir vieta bus pranešta per radiją.

MOTERŲ SEKLYČIA

Moterų seklyčios narės liepos 20 dienos susirinkime pagerbė gegužės, birželio ir liepos mėnesių varduvininkes šiais vardais: Rima, Angelė, Dana, Irena, Marija ir Ona. Jos visos buvo pasodintos prie garbės stalo, kiekvienai prisegant gėlyčių. Jų būrelį papildė seselė Mary Anne (Lalancette), kuri jau dešimtį metų akompanuoja seklyčios dainininkių vienietį, vadovaujamam Liucijos Gudeliene. Seselei Mary Anne, švenčiančiai savo gimtę dieną, buvo įteikta pinigine dovanėlė su visų pasirašyta sveikinimo kortele. Na, o visų solenizantių pažiba buvo ilgametė seklyčios narė Bronė Andriūnienė, kuri šventę savo amžius 90 metų sukaktį. Nežiūrint gausaus metų skaiciaus, nedidukė Bronė dar vis žvali, linksma ir noriai lankosi visuose tautiečių suejimuose. Jai ir seselei Mary Anne buvo iškeptas gražus tortas, kuriuo ir kitais varduvininkių suneštais skanėstais visos vaišinosi. Sugiedojus „Ilgiausiu metų“ ir „Valio, valio“, dar smagiai pabendrauta, aptariant einamuosius reikalus, planuojant artimoje ateityje gegužinę.

Svečių tarpe buvo keletas vyrų, amerikietė Helen Selig ir naujoji Hot Springs gyventoja Nelly Matulienė, kuri su vyru Antanu persikėlė iš Chicago į Hot Springs moliatiniam apsigyvenimui. Moterų seklyčios pirmininkė yra Liucija Gudeliene, sekretorė — Lilly Kazienė ir išdininkė dr. Viktorija Kiburiene.

Sal. Šmaizienė

Hartford, CT

ELLA VIENUOLIKA
PUNKTŲ MASKVOS
VIRŠŪNIŲ SUSITIKIMO
PROGA

Connecticuto pabaltiečių ELLA'os valdyba, susirinkusi posėdžiui prieš prezidento Reagano kelionę į Maskvą, nutarė pasiųsti pagrindinius delegacijos dalyvius tokio turinio telegramas: ... Mes, baltų kilmės Amerikos piliečiai, manome, kad sovietų dabar skelbiamos „glasnost“ ir „perestroikos“ politikos nuostatai ir patikimumas gali būti

patikrintas pareikalaujant, kad sovietai: 1. Atsauktų slapčius 1939 Molotovo-Ribbentropo aktus. 2. Paskelbtų, kad Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje oficialios kalbos yra estų, latvių ir lietuvių. 3. Atiduotų Pabaltijo valstybių ekonominį tvarkymą patiems baltams. 4. Liautųsi emusi pabaltiečius į sovietų armiją. 5. Pavestų patiems pabaltiečiams jų kraštuose tvarkyti švietimo, kultūros ir religines institucijas. 6. Pripažintų teisę patiems reprezentuoti tarptautiniuose forumuose, institucijose ir sporto varžybose. 7. Atiduotų emigracijos, imigracijos ir naturalizacijos klausimų tvarkymą patiems pabaltiečiams. 8. Kompensuotų Estijos, Latvijos ir Lietuvos piliečius už sovietų padarytas nuoskaudas. 9. Tuoju amnestuotų visus Pabaltijo kraštų piliečius nuteistus arba apkaltintus už „nusikaltimus“, kurie mums, amerikiečiams, yra normali ir legali laisvo žmogaus akcija, iskaitant kovą už tautos laisvę. 10. Leistų Pabaltijo kraštams naudoti jų istorinius simbolius, vėliavas ir himnus. 11. Leistų be jokių trukdymų ir grasinimų laisvai kalbėti ir rinktis...

Si telegrama buvo pasiųsta prezidentui Reaganui, sekretoriams Shultzui ir Carlucci, štabo viršininkui Bakeriui ir saugumo patarėjui Powellui. Neperseniai iš Valstybės departamento atėjo tokio turinio laiškas:

Estonian, Latvian and Lithuanian Alliance of Connecticut (ELLA)

Gerb. p. Nasvytis,

Atiū už telegramas prezidentui Reaganui, sekretoriui Shultzui ir štabo viršininkui Bakeriui, liečiančias jūsų rūpestius dėl sovietų elgesio su Estijos, Latvijos ir Lietuvos žmonėmis. Kaip jūs žinote, JAV vyriausybė niekad nėra pripažinusi priverstinio Pabaltijo kraštų inkorporavimo į Sovietų Sąjungą. Jau daugiau kaip 40 m. estams, latviams ir lietuviams yra atimtos teisės patiems apsispręsti. Pagrindinės žmogaus laisvės, kaip laisvė keliauti, išsireikšti ir tikėti yra labai suvaržytos.

Dabartinės administracija be persto spaudžia sovietus gerbti jų pačių pripažintas pagrindines žmogaus teises. Žmogaus teisės buvo pagrindinė tema neseniai įvykusiame Maskvos viršūnių susitikime, viešuose pareiškimuose ir taip pat privačiuose pasikalbėjimuose su sovietais. Kaip prezidentas pabrėžė Maskvoje, tam tikras progresas yra pastebimas paskutinių metų bėgyje. Mes džiaugiamės tuo progresu, bet mes išskelsime ir toliau dar vis daugelyje sričių pastebimus žmogaus teisių nepaisymus, iskaitant ir Pabaltijo kraštų žmones...

(pas) John M. Evans, Acting Director Office of Soviet Union Affairs.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

RE/MAX
REALTORSGREIT
PARDUODARIMAS L. STANKUS
361-5950 636-6169

Norintieji PIRKTI ar PARDUOTI NAMUS per šią įstaigą, prašome paminėti, kad esate arba norite būti Rimo Stankaus klientais. Nuosavybės įkainavimas nemokamai.

REAL ESTATE

MLS KOMPIUTERIŲ

pagalba galite PIRKTI ar PARDUOTI NAMĄ mieste ir priemiesčiuose. Sąžiningai patarnaus

J. BACEVIČIUS

BELL-BACE REALTORS
INCOME TAX — INSURANCE
6529 S. KEDZIE
778-2233

GREIT IR SAŽINGAI
PATARNAUJAME PIRKIME
BEI PARDAVIME NUOSAVYBIŲ.

Nemokamai įkainuojame jūsų nuosavybę, taip pat pristatysime pagal pageidavimą, sąrašą parduodamų namų jūsų ieškomoj apylinkė, mieste ar priemiesčiu. Suinteresuoti prašau skambinti ar užtekt pas

BUDRAITIS REALTY
6600 S. Pulaski
767-0600

For sale Lithuanian Bakery & small Sub-Shop-Deli 7 rm. house attached. Must sell due to ill health.

Brockton, Mass.
508-588-1999

FOR RENT

Išnuomojamas 4½ kamb. butas; 2 dideli šviesūs miegamieji, ramus namas. Campbell & 69. Be vaikų ir be gyvulių. „Security“ įmokėjimas. Tel. 778-5759.

HELP WANTED

AUTO MECHANICS

We have immediate openings for mechanics with a MINIMUM of 5 yrs. GM exp., who are familiar with all phases of the car & waiting to increase their income. We offer excell. benefits & an ultra modern working facility. Must speak fluent English. If you feel you qualify call: Bob Karlesky for an appt. at 440-4181

HANLEY DAWSON TECH CENTER
1630 N. Sheffield at North

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10%—20%—30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio žalos.

FRANK ZAPOLIS

3208½ West 95th Stret
Tel. — GA 4-8654

ELEKTROS

IVEDIMAI — PATAISYMAI

Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir žmiesčiu. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.

655-2020
KLAUDIJUS PUMPUTIS

Fox Remodeling & Construction
Maži pataisymai. Dekoravimas. Pilnas remontas. Įkainojimas veltui. Skambinti: John Lapé 254-3338.

DRAUGE GAUNAMI NAUJAUSI LEIDINIAI

VIENA ŠIRDIS, premijuotas romanas. Anatolijus Kairys. 192 psl. 1988	\$7.00
BALSAS IŠ ANAPUS, poezija krišči. suk. paminėti. Leonardas Andriekus. 127 psl. 1988	\$8.00
KAIŠIADORIŲ VYSKUPIJA. Br. Kviklys. 608 psl. 1987	\$23.00
LIETUVOS ŽEMĖLAPIS. Sudarė J. Andrius. 1980	\$6.00
LIETUVOS KATALIKŲ BAŽNYČIOS KRONIKA. Nr. 8. 527 psl. 1987	\$10.00
LIETUVOS GINKLUOTOS PAJĖGOS 1918-1940. Vitenis Statkus. 1040 psl. 1986	\$27.00
LITURGINIS MALDYNAS. 624. 1984	\$5.00
ALGIMANTAS, istorinė apyskaita. Vincas Pietaris. 542 psl. 1978	\$9.00
KUR BĖGA ŠEŠUPĖ, romanas. J. Vizbaras. 245 psl. 1986	\$10.00
PELENĖ (knyga ir kasetė) N. Mackevičienė, R. Račkauskienė, G. Valiulienė. 37 spl. ...	\$5.00
ISLAMAS, religija, kultūra, valstybė. Antanas Rubšys. 109 psl. 1987	\$5.00
KRIKŠČIONIS IR ŠIANDIENA, mūsų idėjos dabarties šviesoje. Antanas Paškus. 173 psl. 1987	\$5.00
GELMIŲ BALSAS, premijuotos novelės. Vyt. Alanas. 236 psl. 1984	\$10.00
MARGO RAŠTO KELIŲ, apysaka biografiais atspindžiais. Alė Rūta. 281 psl.	\$10.00

Pastaba. Užsakant knygas per paštą, pinigų nesiųsti, užsimokėsite gavę sąskaitą, kurioje bus pridėta ir persiuntimo išlaidos.

Thaddeus Navickas

20 Compositions for Piano

Šis antrasis Tado Navicko klasikinės muzikos albumas yra taikomas pianistams, pasižymi grandioziniais veikalais ir apima 74 psl. Kaina \$20 su persiuntimu. Idaho valstijoje neparduodama. Siųskite čekius šiuo adresu:

Thaddeus Navickas
314 Roosevelt Avenue
Coeur d'Alene, Idaho 83814

Vardas, Pavardė

Adresas

P.S. Dar galima gauti ir pirmąjį albumą „35 Compositions for Piano“. Jo kaina taip pat \$20 su persiuntimu.

Australijos dainininkai „Svajonių aidai“ pasirodė važinėti po visus lietuvių didesnius telkinius. Iš kairės: Zita Prašmutaitė, Virginija Bruožytė, Tomas Zdanis ir Arūnas Bruožis.

DAINAVOS METINĖ ŠVENTĖ

ROMUALDAS KRIAUCIŪNAS

Dainavos metinė šventė, bene trisdešimt pirmoji, praėjo su dideliu pasisekimu. Čia nekalbama apie finansinę pusę, nors, sprendžiant iš netolimos praeities, reikia tikėtis, kad ir šių metų šventė bent tūkstantinę Dainavai sutelkė. Ši korespondencija rašoma penktą valandą liepos 31 dieną, pačiai šventei dar nesibaigus, tad ir sąskaitos dar nesuvestos. Pasisekimą reikia matuoti platesne prasme.

Suvažiavo daug svečių. Pagal automobilių skaičių daugiau negu per paskutinius kelerius metus. Jautėsi puiki nuotaika. Nors buvo daug svečių, maisto patarnavimas buvo greitas ir sklandus. Niekam nereikėjo eilėje laukti daugiau negu keletą minučių. Kaip ir visada, maistas buvo skanus ir, mano manymu, per pigus. Mes su žmona skaniai pavalgėme ir gaivinančiais gėrimais troškulių laišinome už vos aštuonis dolerius. Priklausomai nuo padėkų dr. Vyteniu Damušiu, Direktorių tarybos pirmininkui, kuris vadovavo šventės ruošos komitetui ir talkon įtraukė visą eilę talentingų darbuotojų. Nors nebuvo organizuotos programos, svečiai natūraliai grupavosi pagal interesus ir jau esamas draugystes. Kai kurie Spygliaus ežero mirko, o kiti pavėsyje bičiuliavosi. Jaunimas žaidė tinklinį ar saulinosi. Viena iš populiariausių vietų buvo laimėjimų stalas, kuris buvo apkrautas dovanėlėmis. Aš savo grupės stalui buvau pasiryžęs laimėti butelį vyno, bet po aštuoniolikos laimėjimų supasčiau. Gal kitais metais geriau seksis.

Metinė šventė prasidėjo šventomis Mišiomis, kurias atnaušavo kun. Leonas Zaremba, SJ. Šią dieną kaip tik buvo Ignaco Loyolos, jėzuitų steigėjo, šventė, kuri buvo trumpai paminėta. Pamokslas centre buvo Eucharistijos prasmė. Baltųjų rūmų salė buvo perpildyta. Nevisi gavo kėdes atsistoti. Mišių metu viena ponis man pašnabzdėjo, kad salei reikia oro vėsinčių, kurie tarybos buvo jau apkalbėti bene pernai...

Prieš Mišias posėdžiavo Direktorių taryba. Per posėdį aptarta visa eilė aktualių reikalų. Kiek ilgiau sustota prie pasikartojančios problemos, kur eikvojamas Dainavos turtas. Stovyklų netu išimėto turtuviniai indai, puodukai, šakutės bei kitas smulkus turtas, kurį vis reikia atpirkti. Pasisakyta, kad reikia rodyti daugiau respekto stovyklos turtui. Pasitaisius vandalizmui, stovyklau-

janti grupė už tai turi atsilyginti. Norima išlaikyti balansą tarp natūraliai pasitaikančių sugadinimų ir sąmoningai atliktų sužalojimų. Pastaruoju atveju stovyklaujanti grupė turės už padarytus nuostolius atsilyginti. „Natūralūs“ sugadinimai turėtų būti pramatyti ir įtraukti į stovyklos nuomos kainą.

Tarybos posėdyje energingas stovyklos administratorius pranešė, kad buvo įvykdyti beveik visi numatyti darbai. Gaila, kad stovyklos svečiai negalėjo patys už visų pagerinimų pamatyti. O jų buvo ypač daug per pereinamus metus. Pertvarkyta kanalizacija, berniukų namelyje, idėtos naujos lubos mergaičių ir berniukų patalpose. Valgyklose idėtos naujos grindys, sutvarkyti tualetai, pakeistas vandens bakas, idėtos naujos grindys A. Damušio vardo namų virtuvėje. Pertvarkyti elektros stulpai, Prano Baltakio dėka išnaikintos žolės plotas. Gautos naujos plūdės paplūdimyje. Įrengtos dvi naujos spintos garaže, pristatytas sandėlis už baltųjų rūmų. Dr. V. Damušio teigimu, remėjų suvažiavimo metu 90% visų darbų buvo atlikta stovyklos administratoriaus Vaciaus Lelio rūpestiu ir pastangomis.

Remėjų suvažiavime dalyvavo apie trisdešimt vadintamų šimtininkų. Suvažiavimui pirmininkavo tarybos pirmininkas dr. Vytenis Damušis ir sekretoriavo Janina Udrienė. Suvažiavimas buvo trumpas, daugiau informacinio pobūdžio. Paminėti atlikti darbai. Pristatytas dabartinis išdolis stovis. Pasiūlyta numatytais darbais, tarp kurių paminėtina ežero krantinės tvarkymas, mergaičių namelio perdažymas, konferencijų patalpos įrengimas už koplyčios, paviljono stalų užpirkimas. Numatoma ir didesni laimėjimai Dainavos stovyklos naudai. Su pagarba ir dėkingumu prisiminta remėjų komitetų veikla ir jų komitetų sutelktos lėšos. Chicagoje komitetui vadovavo dr. Austė Vygantienė, Clevelande – dr. Marius Laniauskas. Detroito iniciatyvą išvystė Janina Udrienė, talkinama Romualdo Kriauciūno. Vienu ar kitu būdu pernai aukų gauta 37,477.46 dol. Tai sėkmingiausia suma Dainavos istorijoje. Steponas Smalinskas, Direktorių tarybos išdininkas, savo pranešime išskyrė didžiausius stovyklos remėjus ir jiems visiems pareiškė nuoširdžią padėką. Buvo paminėtas ir architektas Algis Bublys, daug talkinęs stovyklos remontuose. Padėkota ir Rimui Skiočiui už sąžiningą ir kruopštų darbą stovyklos atnaujinimo projektus vykdamas. Revizijos komisija savo

MŪSŲ KOLONIJOS

Kennebunkport, ME

BENEDIKTO POVILAVIČIAUS KONCERTAS

Benediktas Povilavičius, žinomas ir daugelio mėgiamas solistas, jo akompaniatorius kompozitorius Jeronimas Kačinskas, Berkeley kolegijos profesorius ir Šv. Petro bažnyčios vargonininkas, yra gerai žinomi lietuviškos visuomenės muzikai. Jie nuolat mus praturtina savo gražiomis programomis.

Šiemet liepos 23 dieną 8 val. p.p. pranciškonų vasarvietėje Kennebunkporte įvyko jų koncertas. Buvo atlikta 10 veikalų ir du bisui. Programa buvo pradėta arija „O Osiris“ iš operos Uzburtoji Fleita kompozitoriaus W.A. Mozarto. Klausytojų ji buvo karštai priimta. Vien pirmasis metais ji buvo 100 kartų atlikta. Po premjeros Mozartas mirė viename mėnesių praėjus. Mozartas buvo didelėje masonų įtakoje, rašydamas tą operą. Jis panaudojo masonų filosofijos, fantastinio personažo elementus. Gilaus turinio opera, apvilta lengva forma, vaizduojanti nakties karalienę, nakties karalių, paušktį Papageno, jo draugę Papageną, tris palydoves ir visą eilę fantastinių asmenų. Povilavičiaus spalvingas balsas gerai išlavintas gražiai šią ariją atliko ir nuiteikė klausytojus. Toliau buvo dvi arijos iš G.F. Haendelio kūrinių: operos Semele – „Leave Me, Loathsome Light“ ir Weerer Wolk. Jis – vokiečių tautybės, priėmęs anglų pilietybę, žinomas kompozitorius, oratorijų kūrėjas, parašęs nemažą operų. Kai kurios jo operos yra dainuojamos dabar, bet kai kurių tik liko atskiros dalys. Solistas tiksliai atliko Haendelio charakterį ir davė tikslų šių operų apibūdinimą.

Yra įdomu klausyti didžiųjų kompozitorių veikalų, bet mieliausia mūsų širdims yra mūsų lietuvių kompozitorių mums žinomos dainos. Mes turime savo liaudies dainą ir savo kultūrą bei civilizaciją.

pranešime pastebėjome, kad knygos buvo tvarkomos gerai ir kad jokių klaidų ir netikslumų nerasta. Už sąžiningą ir kruopštų darbą revizijos komisija išreiškė padėką išdininkui Steponui Smalinskui ir buhalterui Algiiui Bražėnui.

Kitose pasisakymuose informuotasi apie Dainavos laimėjimus, ūkvedžio reikalus, ežero gerinimą, žiemos stovyklautojų ir t.t. Kaip minėta, remėjų suvažiavime dalyvavo apie trisdešimt narių, tačiau nepatirta, kiek balsų jie atstovavo, nes neįsikišo reikalas dėl kono balsuoti.

Su vasara atsiranda ir karščiai. Daugelyje vietovių su karščiais atsiranda ir drėgmė. Mūsų kūnas nepakencia karščio. Taip pat ir drėgmė nėra maloni. Šilta drėgmė išaukia prakaitavimą. Esant didelei drėgmei, prakaitas susigeria į kūno aprangą. Nemačius jausmas. Nevėdinamos patalpos prisisiurbia drėgmės, kuri lieka ilgesniam laikui. Nevėdinamose drabužių spintose atsiranda pelėsių. Pelėjimo procesas atsiranda ir tarp knygų. Lentynose sudrėkusios knygos praranda savo patvarumą, kas sutrumpina jų amžių. Išlaikyti savo knygų rinkinį gerame stovyje patartina retkarčiais nušluostyti atsiradusius pelėsius ir patalpą gerai išvėdinti. Turintiems oro šaldymo sistemą tas rūpestis atpuola. Sistema automatiškai kontroliuoja drėgmę.

Visai kitas reikalas yra su foto reikmenimis. Daugiausia asmeniškos laboratorijos yra įrengtos rūsiuose. Čia nevėdinama patal-

savo kūrėjus, kuriuos mes mylime. A. Kačanausko „Vai gražu“, Št. Šimkaus „Tamsioje naktelėje“ ir „Anoj pusėj Duonojėlio“ mūsų romantikus, kurie išvydo Lietuvos nepriklausomybę ir jai tarnavo. Vytauto Klovo „Kai aš mažas buvau“ buvo priimtas su nuoširdumu. Dainos, kurios apsaugo dienos darbus, gamtos grožį, mūsų jausmus kasdienybėje buvo gražiai interpretuoti ir mums mielos.

Po pertraukos vėl grįžome į operas. Giuseppe Verdi, vienas iš didžiausių italų operos kūrėjų, parašęs didelį skaičių operų, priartinęs operą prie žemiškojo gyvenimo. Nabucco – sutrumpintas Nabuchodonosoro vardas, vaizduojas, kaip babiloniečių karo vadas užkariauja izraelitų. Izraelitų karaliaus giminaitis Ismael yra įsimylėjęs į Nabucco dukterį Fenę. Kontroversinė abiejų meilė sudaro stiprią emociją intriga šiai operai. Iš šios operos solistas atliko ariją „Tu Sul Labro de Veggenti. To paties kompozitoriaus Fillipo ariją iš Don Carlos – „Ella Giammai M'Amo. Opera kuri paremta tėvo neapykantą sūniui, kurio sužadėtinę tėvas vedė. Klausytojai buvo susikaupę ir su didele atida priėmė šią ariją. Bajoro daina iš „Gražinos“ operos J. Karnavičiaus koncertas buvo baigtas. Klausytojams reikalaus jant bisui buvo atliktos dvi dainos.

Kompozitorius Jeronimas Kačinskas su energija atliko sunkų akompaniatoriaus vaidmenį. Klausytojai ilgai plojo ir dalinosi įspūdžiais. Man buvo garbė būti šio koncerto pranešėja ir interpretatore.

Elena Vasyliūnienė

pa paveikia foto medžiagas, reikmenis. Sudrėkusi foto emulsija susiklijuoja ir pasidaro nepataisomai sugadinta. Per ilgesnį laiką pelėsi atsiranda net padidinaimo aparato objekte. Vasaros metu, kada drėgmė yra didelė, foto medžiagos turėtų būti laikomos maisto šaldytuve, kur drėgmė ir temperatūra yra automatiškai kontroliuojama.

Karščiams užėjus, blogiausia vieta foto aparatui yra automobilio bagažinė. Negeriau yra su vieta, kur pirštines yra laikomos. Filmo emulsija paveikta karščio praranda jautrumą ir keičiasi spalvų spektras. Keliaujant lėktuvais, tenka pereiti metalo ieškojimo punktus. Tam tikslui naudojami spinduliai neigiamai paveikia foto filmus. Paprastai, mandagiai prašant, pareigūnai praleidžia, nepanaudodami X spinduliu.

Pasitaiko, kad laboratorijoje filmai yra sumaišomi. Geriausia atveju po ilgo ieškojimo vertingos vestuvių ar atostogų nuotraukos atrandamos. Bet pasitaiko ir blogiau: reikia pasitenkinti nauju filmu. Laboratorija iš anksto užsigerantuoja tokių nuostolių atlyginimu. Tam išvengti patartina užklijuoti ant filmo rašelį su savo pavarde ir adresu. Dar geresnis patarimas: ant didesnio balto popieriaus užrašius savo pavardę ir adresą, pirmu paspaudimu tai nufotografuoti. Sumaišius, bus tuoj aišku kam jos priklauso.

Visur gerai, bet namuose geriausia. Tai pergyvenama kiekvieną kartą, kai grįžtama iš atostogų. Sava lova bus daug malonesnė, kada, prieš išvažiuojant, bus idėti po paklodę skalbinių minkštinimo lakštai. Šviežias kvapas padvelks, atskleidus antklodę.

Šeiminiškėms įsidėmėtina! Nešiojamas piknikinis šaldytuvė (ledų dėžė) yra geriausia priemonė apsaugoti greitai gendančius maisto produktus. Nusipirkus sudėti mėsos ar pieno produktus ant dugno ir, uždėjus ledus, sandariai uždaryti dangtį. Tokiu būdu atkris rūpestis, jeigu ir atsirastų kokia judėjimo kliūtis.

Po šaltos žiemos ir vėlyvo pavasario atėjo vasara su savo karščiais. Jeigu buvo šalta, dabar yra karšta. Niekada žmogui nėra gerai...

Edmundas Jakaitis

MIRĖ MAZEWSKI

Lenkų susivienijimo ilgameis pirmininkas Aloyzas A. Mazewski, rugpjūčio 3 d. mirė dėl širdies smūgio savo Wisconsin vasarvietėje. Laidotuvės rugpjūčio 6 d. Buvo 72 m. amžiaus.

Mielai Sesutei

A.†A. JADVYGAI

Lietuvoje mirus, ZINAI SINKEVIČIENEI ir giminei reikiame nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime.

Vytautas ir Bronė Rusteikiai
Kazimieras ir Katrytė Valiai

A.†A.

KĘSTUI URBUČIUI

mirus, jo tėvams ANTANINAI ir PRANUI URBUČIAMS, šeimos nariams bei artimiesiems liūdint, reikiame gilią užuojautą.

Bronė ir Edmundas Vengianskai

PADĖKA

A.†A.

KOSTAS STASIŪNAS

Staiga mirė š.m. liepos 17 d. Palaidotas Šv. Petro ir Povilo kapinėse, Grand Rapids, Mich. Pamaldos už Jo sielą buvo atlaikytos liepos 21 d.

Nuoširdžiai dėkojame kun. Keneth Schichtel už atnašautas šv. Mišias. Mūsų širdingiausia padėka Stasiui Baliui už tokią gražią atsisveikinimo kalbą, vargonininkai Alvynei Kamickaitėi ir parapijos chorui, taip pat laidotuvių direktoriui Jerry Barto už jo širdingą ir malonų patarnavimą.

Nuoširdžiai dėkojame draugams ir pažįstamiems už dalyvavimą, už aukas šv. Mišioms, už įvairiaspalvių gėlių atsiuntimą ir už pareiktas užuojautos žodžius ir raštus.

Pasiliko nuliūdę: žmona Veronika, dukterys Aušra ir Viktorija, anūkai, proanūkai ir sesutė Bronė Lietuvoje.

A.†A.

POVILUI LAURINAVIČIUI

mirus, žmoną, mielą biržietę, MARIJĄ ir gimines nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Biržėnų klubas

A.†A.

STASEI TATARŪNIENEI

mūsų mielai ir ilgametei narei mirus, dukteriai ZUZANAI ir jos šeimai, sūnams HENRIKUI ir KESTUČIUI su šeimomis bei anūkams reiškiamo nuoširdžią užuojautą ir pasilieiname kartu liūdinčios.

Detroito birutietis

GAIDAS–DAIMID

E U D E I K I S

TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue
Telefonai – 523-0440 ir 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas – 927-1741-1

4348 S. California Avenue
Telefonas – 523-0440

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
Telefonas – 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero
Telefonas – 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNUS LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street – Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy. – Tel. 974-4410
9236 S. Roberts Rd. – Tel. 430-5700

BUTKUS – PETKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas – 652-1003

Sally

Donald M., Jr.

APLINK MUS

x Nijolės ir inž. Leono Kalvičų dukterė Dana ir sūnus Jonas šią vasarą baigė universitetą. Dana De Paul universitete baigė komunikaciją, o Jonas Northwestern Illinois — inžineriją. Dana, pasižymėjusi sporte, gavo stipendiją ir visus studijavimo metus buvo viena iš geriausių universiteto sportininkių. Dana ir Jonas baigė anksčiau lituanistinę mokyklą, gerai kalba lietuviškai. Juos sveikiname, linkėdami toliau siekti aukštesnio mokslo laipsnio ir neatitrūkti nuo lietuviško kamieno.

x Edvardo Turausko užrašai iš paskutinių Lietuvos nepriklausomybės dienų bus prieinami knygos formoje lietuviams skaitytojams. Ed. Turauskas buvo Užsienio reikalų ministerijos politikos departamento direktorius ir per jį įvykusių Vokietijos nacių ir Sovietų Sąjungos reikalavimai. Knyga vadinsis „Ivykiai Lietuvos nepriklausomybės netekant“. Ją leidžia Liet. Knygos klubas. Knyga jau yra renkama „Draugo“ spaustuveje.

x Mokytojų ir jaunimo studijų savaitė Dainavos stovyklavietėje prasidėjo pirmadienį, rugpjūčio 8. Daug mokytojų iš važiavo sekmadienį, rugpjūčio 7 d., samdytu autobusu, kiti privačiais automobiliais. Tikimasi, kad mokytojų studijų savaitės vedėjas J. Masilionis, kaip ir kitais metais, duos išsamių reportažų.

x Lietuvių Bendruomenės Brighton Parko apylinkės rengiama gegužinė bus rugpjūčio 14 d., sekmadienį, Šaulių namuose nuo 12 val. dienos iki 6 val. vak. Gegužinės pelnas skiriamas Lietuvių Katalikų Bažnyčios Kronikai leisti.

x Autobusai su stovyklavimais VII-ton Tautinė skautų stovyklon išvyks sekmadienį, rugpjūčio 14 d. ryte. Vykstantieji skautai ir skautės prie Jaunimo centro renkasi nuo 6 iki 6:30 val. ryto. Išvyksim punktualiai — besivėluojančių nebus laukiama. Visi vykstantieji turi vilkėti stovyklinėmis darbo uniformomis su savo skautiškais kaklaraiščiais. Į autobusą pasimamas lengvasis bagažas — maži lagaminėliai ir miegmaišiai. Kelionė ilga, todėl pakele bus stojama gamtoje užkandžiui. Prašoma pasiimti sumuštinį ir vaisvandenį skardinėlėse.

x Moterų mažųjų susirinkimas — azijiečių, juodųjų, ispanių ir Amerikos indėnų — bus rugpjūčio 18 - 20 d. Bismarck viešbutyje, 172 W. Randolph, Chicago, Ill. Norintys daugiau informaciją gali skambinti tel. 353-1458.

x Art Institute of Chicago muziejaus krautuvė ieško tarautų-pardavėjų ir krautuvės vedėjų pavaduotojų. Resume siųsti: Blenda Chinn, Art Institute of Chicago, Michigan at Adams, Chicago, IL 60603 (sk)

x Šv. Kazimiero Seserų „Retirement Facility“ reikalingos kūrybingos slaugės (LPN). Lanksti dienotvarkė pilnam ir daliniam laikui nakties pamainoje ir daliniam laikui popietinėje pamainoje. Per savaitę 1-5 pamainos naktimis ir 1-3 pamainos popiet. Skambinti: Linda Ewing, R.N. tik darbo dienomis tarp 9 ir 5 val. tel. 776-1324. (sk)

x Visos vyresnės skautės, vykstančios į VII-ą Tautinę stovyklą, prašomos būtinai atsivežti po baltą paklodę ir tautinę juostą. Šie daiktai būtinai reikalingi stovyklos programoje numatytam laumių vakarui. Stovyklos programoje numatyta platesnis susipažinimas su lietuvių tautosaka ir liaudies papročiais.

x Irena Kerelienė, Laima Luneckienė, Vanda Alekniešienė ir kitos buvusios „Kernavės“ tunto tuntininkės, ruošiasi švęsti tunto 30-metį šau-niame pokilyje, spalio 1 d., Balzeko Lietuvių Kultūros muziejaus „Gintaro“ salėje. Jos kviečia visas kernavietes, tėvelius ir bičiulius savo dalyvavimu prisidėti prie šios gražios sukakties paminėjimo.

x Lietuvių Prekybos rūmų organizuojama Golfo diena bus rugpjūčio 24 d., trečiadienį, Silver Lake Country Club, 147 ir 82 Ave., Orland Park, Ill. Laimėtojai bus įteiktas 1988 metų „Volvo“ automobilis nemokamai naudotis visus metus. Prie devintos duobės golfi-ninkus vaišins nemokamai gaivinamais gėrimais ir užkandžiais Standard Federal Savings dėka. Golfo žaidynių pradžia yra 7 val. ryto. Nemokamas baras 6:30 - 7:30 val. vak. Vakarienė 7:30 val. vak. Dėl rezervacijų skambinti tel. 436-9000. Lietuvių Golfo dienos vadovas yra Algis Baliūnas.

x Darius Sužiedėlis, dabartinis JAV Lietuvių jaunimo sąjungos pirmininkas, vadovaus jaunimo simpoziumui Dainavoje Lietuvių fronto bičiulių studijų savaitės metu rugpjūčio 14-21 d. Simpoziumo tema: „Mūsų įnašas padėti dabartinei Lietuvai“.

x Stovyklon vykstančių skautų, rūpū bagažas šį penktadienį, rugpjūčio 12 d., bus priimamas ir kraunamas į sunkvežimį ir tą pačią naktį išvežamas į paskirties vietą. Sunkvežimis prie Jaunimo centro bus tarp 7 - 9 val. vak. Prašoma bagažą supakuoti ir adresuoti pagal stovyklos informaciniam lape pateiktus nurodymus. Adresavimui kortelių bus galima įsigyti pas v.s. A. Paužolį, bagažą atvežus prie Jaunimo centro.

x Dr. K. A. Jucas, Vyt. Grybauskas, Aleksandras Zujus, Marion Smilgus, Juozas Bulika, Stella Skiris, Ray M. Adomaitis, visi iš Chicago, Ill., gražindami laimėjimų šakneles, kiekvienas pridėjo po 12 dol. auką. Labai dėkojame.

x Danutė Balčienė, Ceritos, Cal., rašo: „Siūntiu prenumeratorą už ateinančius metus. Pridedu auką dienraščio palaikymui. Tai mūsų naujos anikės įamžinimui. Jos vardas Gabriela Lina Balčėnas. Mes esame laimingi jos sulaukę“. D. Balčienę skelbiame garbės prenumeratorė ir tariame nuoširdų aciu už 25 dol. auką.

x Rima Kašubaitė Binder, Cary, IL, pratęsė prenumeratorą, pridėjo 25 dol. auką su laiškūčiu: „Dėkojame už lietuvišką žodį, kuris ateina paštu. Aplankiau Australiją su Jaunimo kongresu, o dabar ir dukterė duktė „Draugo“ ateinant. Linkime sėkmės“. T. Kašubaitė Binder, mūsų garbės prenumeratorė ir rėmėja, tariame nuoširdų aciu už auką ir linkėjimus.

x Inž. Mečys ir Irena Šilkaičiai, Hickory Hills, IL, nuo rugpj. 1 d. išvyko ilgesniam laikui į St. Monica. Pa-keisdami „Draugo“ siuntinėjimo adresą, pridėjo 10 dol. auką. Labai aciu.

x Reikalingas 2 miegamųjų butas. Pageidaujama 71 & California apylinkėje. Skambinti 436-2588. (sk)

Pasaulio Lietuvių kultūros kongrese Toronte. Iš kairės: PLB vald. pirm. V. Kamantas, PLB Kultūros kom. pirm. M. Lenkauskienė, dr. Alg. Statkevičius ir kt.

Nuotr. St. Dabkaus

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

DIDELI DARBAI LIETUVYBĖ

Vienas iš didžiausių užmojų lietuvių srityje yra dabar jau gerokai išvystytas Lituanistikos tyrimų ir studijų centras, įsikūręs Jaunimo centre. Jam vadovauja dr. Jonas Račkauskas, kuriam talkina valdyba dr. R. Vitas, A. Stepens, Č. Grincevičius, K. Skaistys, L. Kerulis, R. Zemaitaitis, L. Venclauskas, dr. M. Budrienė, J. Sodaitis. Šio centro tarybos pirm. yra prof. A. Damušis, kiti nariai — J. Dainauskas, dr. Ant. Razma, R. Vaitys, dr. Br. Vaškevičius, kun. V. Gutauskas, dr. K. Ambrozaitis, Br. Kvikiš, prof. M. Mackevičius, dr. J. Račkauskas ir dr. R. Vitas.

Šis centras dabar užima 17 kambarių-salių, kuriose sukurta daug lietuviškų kultūros lobų. Turimos modernios kopijavimo mašinos, kurios automatiškai sudeda kopijuojamus puslapius. Čia atgabenta viso Laisvės radijo iš Miuncheno ir Lietuvą transliuojama medžiaga, daugelio metų rinkinys.

x Kęstutis Truskunas, Hacienda Hts., CA, pratęsė „Draugo“ siuntinėjimą vieneriems metams su 100 dol. auka. K. Truskuną skelbiame garbės prenumeratorium, o už paramą labai dėkojame.

x Rožė Černiauskaitė, Los Angeles, CA, mūsų rėmėja, pratęsė „Draugo“ prenumeratorą, gražino laimėjimų šakneles ir kartu pridėjo 100 dol. čekį. R. Černiauskaitę skelbiame garbės prenumeratorę, o už auką labai dėkojame.

x Dr. Eug. Stonikas, Flossmoor, IL, su prenumeratoro pratėsimu atsiuntė visą šimtį. Dr. Eug. Stoniką skelbiame garbės prenumeratorium, o už rėmimą lietuviško žodžio labai dėkojame.

x Jonas Milašius, St. Petersburg, FL, mūsų nuoširdus rėmėjas, pratęsė „Draugo“ prenumeratorą, pridėjo 30 dol. auką su prierašu: „Siūntiu visiems „Draugo“ darbuotojams geriausius linkėjimus ir nepailsti darbe“. J. Milašiui, mūsų garbės prenumeratoriui, tariame nuoširdų aciu už linkėjimus ir auką.

x Juozas Burdulis, Shirley, N.Y., parėmė „Draugą“ 40 dol. auka ir pratęsė prenumeratorą vieneriems metams. J. Burdulį skelbiame garbės prenumeratoriu, o už palaikymą savos spaudos labai dėkojame.

x Birutė K. Markevičiūtė-Tumosiene, Toronto, Kanada, pratęsė „Draugo“ prenumeratorą, o už kalėdines korteles ir kalendorių pridėjo 30 dol. auką. Nuoširdus aciu.

nys. Turima mašina iš įrašų juostelių perkelti tą medžiagą į kasetas. Per vasarą keletas studentų kataloguoja čia gausiai suvežtas knygas ir perkelia į katalogą ir kompiuterį. Į šį centrą yra įjungtas Pasaulio lietuvių archyvas. Vasarą čia talkina šeši studentai, o dr. R. Vitas yra tapęs nuolatiniu tarnautoju.

Dr. M. Budrienės rūpestiu vienas kambarys paskirtas medicinos archyvu, kur bus sutelkta lietuvių gydytojų knygų, žurnalai, straipsniai, mediciniški įrankiai. Sudaroma net 66 pėdos vitrinų muziejui. Čia daug tų vitrinų, lentynų sukūrė Liudas Šimaitis, dirbęs be atlyginimo, tik medžiagą jam parūpinant. Deja, dabar jis yra sunkiai susižeidęs.

Šiame centre sukurta daugybė Lietuvių fondo paveikslų, dail. Domšaičio ir kitų kūrinių. Gautas visas K. Baltramaičio archyvas, kur iš kruopščiai surinktų iškarų sudarytos mūsų dailininkų ir kitų žymiųjų žmonių biografijos. Tokių biografinių storų papkii 150.

Grazus turtas — gintaro kolekcija. Didelė daugybė miniatiūrinių lietuviškų kryžių. Daugelio dešimtmečių įvairiausios lietuvių periodikos įrišti tomai. Turimas turbūt gausiausias pasaulyje komp. J. Žilėvičiaus sutelktas muzikologijos rinkinys. Lituanistikos tyrimų centrui įėjimui perleido savo gana erdvą valgomąjį. Muzikologijos archyve trys mokslininkai buvo atvažiavę iš Lietuvos rinkti medžiagą. Stambus palikimas, įjungtas į šį centrą, yra J. Kreivėno archyvas ir knygynas.

Jadvyga ir Aleksandras Gurinai, paminėję savo vedybų 60 metų sukaktį liepos 31 d., o rugpjūčio 14 d. Jėzuitų koplyčioje buvo specialios pamaldos draugams ir artimiesiems, kuriuos paskiau pavaišino pietumis.

Medžiagos tiek prisirinko, kad Jaunimo centro pusę rūbėnės atitvėrė, sudėjo lentynas ir prikrovė knygų. Iš viso jau turima apie 76,000 knygų, daugelis sutelkta buvusios rūbėnės patalpose. Vien iš Kreivėno palikimo gauta 11,000 knygų. Surinkta daugybė plakatų, žemėlapių, turimi daugelio organizacijų archyvai. Čia atgabenti lietuvių stovyklų Vokie-

Mergaitės iš Chicago dainavo liet. radijo „Leiskit ir Tėvyne“. Iš kairės: Lara Izokaitytė, Audrė Šlenytė ir Lina Šlenytė.

Nuotr. S. Šmaizienė

VILNIAUS DEMONSTRACIJA VAIZDAJUOSTE

Rugpjūčio 5 d. buvo vakaronė Jaunimo centre. Prisirinko pilnutėlė kavinė lietuvių pasižiūrėti vaizdajuostės, rodančios demonstracijas Vingio parko aikštėje Vilniuje liepos 9 d. Vaizdajuostėn nufilmavo Juozas Bružas, o vakaronę suorganizavo Liet. Bendruomenės Vakarų apygarda. Vakaronę pravedė B. Vindašienė. Panaudoti keli televizijos aparatai, tai buvo matyti iš visų kampų.

Vaizdajuostė spalvota, gerai susukta, plevėsavo daugybė vėliavų, o ir Lietuvos valstybinė vėliava su vytimi raudoname fone. Žmonių demonstracijoje milžiniška minia, daug jaunimo. Pakartotinai dažnai kartoto „Lietuva“.

Buvo matyti daugybė plakatų, skelbiančių: Leiskit atvykti Šv. Tėvui, grąžinkite bažnyčias, katedrą. Kalbas pasakė V. Petkevičius, S. Geda, nusiskundami, kaip buvo naikinamos mūsų knygos, mūsų vėliavos. Ragino griebtis pastangų, kurių negalėtų nuslopinti biurokratai. Pasisakė prieš ateistus, kurie dirba šėtono pakuose, pakartojė B. Sruogos žodį, kad didelė tautų yra daug durnių. Skelbė, kad Vilnius tai mūsų pasaulis.

Kalbos buvo girdėti gana aiškiai. Prabilo su sveikinimais ir estų atstovas, bei moterų atstovė. Šalia gausių vėliavų buvo ir estų bei latvių vėliavos. Demonstracijoje buvo reika-

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖS

— Komp. Giedros Gudauskienės kūrinių koncertas įvyks spalio 9 d. Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos salėje. Čia taip pat įvyks oficialus supažindinimas su naujai išleista kompozitorės fortepijono kūrinių kasete. Koncertą organizuoja LB Santa Monica-Vakarpur Los Angeles apylinkė, kuriai pirmininkauja Stasė Korienė.

— Angelė Nelsienė, Baltų Laisvės lygos vicepirmininkė, rugpjūčio 7 d. iš Los Angeles išvyksta į New Orleans vykstančią respublikonų konvenciją Pabaltijo valstybių klausimu lydyti respublikonų platformos komisijoje. Nelsienė lydys Baltų Laisvės lygos vardu. JAV Lietuvių Bendruomenės vardu lydys naujai išrinktosios PLB valdybos narys ir JAV LB visuomeninių reikalų komisijos narys Raimundas Kudukis.

— Danutė Mažeikienė vadovauja Baltų Laisvės lygos pasiūlymams Los Angeles mieste tinkamai paminėti „Black Ribbon“ diena. Tuo reikalu ji artimai bendradarbiauja su LB Vakarų apygardos ir apylinkių valdybomis, latvių, estų ir kitų etninių grupių vadovais.

KANADOJE

— Toronto Lietuvių namų vyrų būrelis „Atžalynas“ liepos 10 d. surengė gegužinę Claireville parke. Gegužinei J. Vitkūnienei parūpino skanų užkandžių, grojo geras orkestras, pagyvėjo, kai įsijungė Vaclovas Pavilonis su savo daina ir muzika. Esant gražiam orui visų nuotaika buvo gera, laimėjimai dideli, visi linksmi.

— Kun. Paulius Mališka, šį pavasarį Romoje įšventintas kunigu ir Montrealyje atlaikęs pirmąsias iškilmingas šv. Mišias, visą mėnesį pagelbėjo Aušros Vartų parapijoje. Buvo išvykęs į pastoracinį simpoziumą Toronte, dalyvavo Hamiltono Tautinių šokių šventėje, o dabar išskrido į Pietų Ameriką aplankyti lietuvių parapijas.

— Hamiltone šauliai rengia gegužinę rugpjūčio 21 d., sekmadienį, Žuvautų ir medžiotojų klubo nuosavybėje. Pelnas skiriamas Kanados lietuvių kultūros muziejaus statybai.

— A.a. Adomas Budvilas, 75-rių metų amžiaus, mirė Montrealyje liepos 4 d. Po pamaldų liuteronų bažnyčioje palaidotas liepos 8 d. Nulūdime liko žmona, dvi dukros su šeimomis ir giminės.

laujama, kad būtų grąžinta teisė naudoti lietuviškas vėliavas ir kad būtų pagerbtos lietuvių kalbos teisės. Prabilo ir partijos atstovas Alg. Brazauskas, suminėdamas, kad to reikalavė delegatai į konferenciją Maskvoje. Iki ašarų jaudino giedamas Lietuvos himnas, Lietuva brangi. Vakaronės dalyviai aukojė parenti laisvės siekiančius lietuvius.

Pirm. Vindašienė pakvietė rugpjūčio 23 d. 6:30 val. dalyvauti demonstracijoje miesto centre, protestuojant prieš Molotovo-Ribbentropo paktą, dalyvius prašė tą dieną užsirišti juodus gedulo kaspinus. Pabaigoje pakvietė pasivaistinti. Vaizdajuostė tų demonstracijų tikrai įspūdinga.

Juoz. Pr.

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700

Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.